

Bilag 1

Forslagskatalog til forenkling af byggebranchen

Virksomhedsforum har sat fokus på byggebranchen. Branchen producerer samlet for mere end 200 mia. kr. årligt og står for ca. 10 % af beskæftigelsen (260.000 beskæftigede). Danmark har bundet 5.000 mia. kr. i mursten, beton og asfalt, så byggebranchen leverer samlet set et væsentligt bidrag til den danske samfundsøkonomi. Det er derfor vigtigt, at branchen ikke mødes af unødigt besværlige og ressourcekrævende offentlige regler.

Her følger et katalog med 21 konkrete forslag til, hvordan det kan gøres enklere for byggebranchen i Danmark at leve op til de offentlige regler.

Forslagenes problemstilling er blevet kvalificeret ved at undersøge nogle af de processer, som virksomhederne gennemgår for at efterleve lovgivningen.

Arbejdsgruppen har været på virksomhedsbesøg og sekretariatet har lavet telefoniske interviews med udvalgte branchespecifikke aktører. Arbejdsgruppen har udviklet enkelte forslag ved at foretage mininabotjek og har løbende foretaget research hos myndigheder samt brancheorganisationernes udvalg og undergrupper af virksomheder.

Væsentlige dele af byggebranchens lovkompleks er pt. under revision bl.a. med det formål, at mindske virksomhedernes byrder.

Der foregår bl.a. en revidering af byggeloven. Senest er der i foråret 2016 vedtaget en pakke, som skal lette branchens byrder ved fx en certificeringsordning, som afskaffer den tekniske byggesagsbehandling i kommunerne. Desuden samles al brandlovgivning om indretning og drift af bygninger i byggeloven. Samtidig er den nye udbudslov vedtaget i januar 2016, hvor der, grundet efterspørgsel fra branchen, sættes fokus på tidlig inddragelse af aktører.

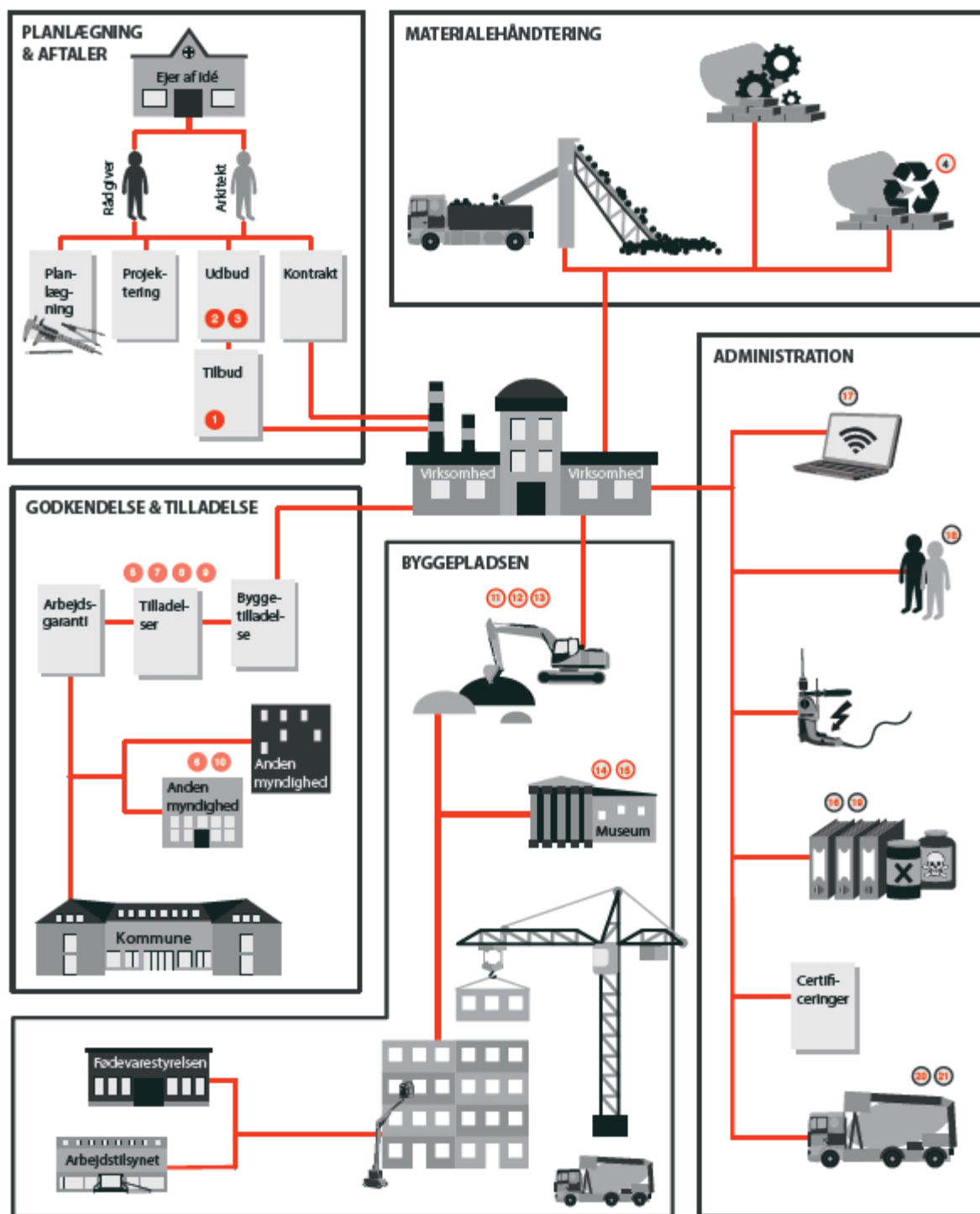
Endelig pågår de næste tre år en revision af byggeriets aftalevilkår, det såkaldte AB-system. Formålet med aftalesættene er, at regulere retsforholdet mellem fx bygherre og entreprenør.

Hvor relevant giver kataloget input til nævnte revisioner, men overvejende er der lagt vægt på at belyse de for virksomhederne byrdefulde områder, som pt ikke er under revision.

Indhold

Planlægning og aftaler.....	4
1. Forenkling af den europæiske standardudbudsskabelon, ESPD (HVR, DE og DI)	4
2. Afvigelser fra AB-systemet giver øgede byggeomkostninger (DI).....	6
3. Uklarhed om krav til offentlige udbud giver uhensigtsmæssige og dyrere løsninger i de offentlige bygninger (Foreningen af Rådgivende Ingeniører).....	8
Materialehåndtering	10
4. Klarhed om regler for handel og anvendelse af genbrugte byggematerialer (DI, DE og DB).....	10
Godkendelse og tilladelse.....	12
5. Proportionalitet i reglerne om tilgængelighed i bygningsreglementet (DB, DE og DI)	12
6. Smidigere sagsbehandling hos miljømyndighederne i forbindelse med byggetilladelse (DB).....	14
7. Fleksibilitet i metode til beregning af dagslys i bygninger (DI).....	14
8. Klarhed om krav til vinduer i støjplagede områder (DI)	16
9. Forenkling af krav til ventilationsløsninger i bygningsreglementet (DI)	16
10. Klar og effektiv udmøntning af TF-visse (Landbrug og Fødevarer)	18
Byggepladsen.....	19
11. Entydig definition ved kategorisering af jord – kategoridefinition jf. Jordflytningsbekendtgørelsen (DB) 19	
12. Ensartet behandling af tilladelser til jordflytning (DB)	20
13. Fjernelse af 4 ugers fristen ved jordflytning (DB).....	21
14. Omkostning ved arkæologiske undersøgelser skal ikke betales af virksomheder (DB)	21
15. Opstilling af væsentlighedskriterier ved arkæologiske fund (DB)	22
Administration	23
16. Ændring af arbejdstilsynets støtte til APV (DB)	23
17. Kontaktoplysninger til myndigheder på digitale ansøgninger om virksomhedspraktik (DB).....	24
18. Lettere adgang til at ansætte medarbejdere via offentlige puljer (HVR).....	24
19. Arbejdspladsbrugsanvisninger (HVR)	26
20. Betonbiler skal undtages køre-hviletidsreglerne (DB).....	27
21. Forenkling af kravene til syn af entreprenørmaskiner, der er registreret i køretøjsregisteret (DB)	28

BYGGERI, ET OVERBLIK

- 1 ESPD 2 Afvigelser fra AB-systemet 3 Udbud 4 Genbrugte byggematerialer 5 Tilgængelighedsregler 6 Miljømyndigheder 7 Dagslys
 8 Vinduer 9 Ventilationsløsninger 10 TF-visse/landbrug 11 Jord - kategoridefinition 12 Tilladelser til jordflytning 13 4 ugers frist ved jordflytning
 14 Arkæologiske undersøgelser 15 Arkæologiske fund 16 Arbejdstilsynets støtte til APV 17 Digitale ansøgninger om virksomhedspraktik
 18 Ansættelser via offentlige puljer 19 Arbejdspladsbrugsanvisning 20 Køre- hviletidsregler for betonbiler 21 Syn af entreprenørmaskiner

Planlægning og aftaler

1. Forenkling af den europæiske standardudbudsskabelon, ESPD (HVR, DE og DI)

Problem

Den nye europæiske standardformular European Single Procurement Document, ESPD, benyttes af såvel offentlige ordregivere og virksomheder ved udbud af offentlige kontrakter om bygge- og anlægsopgaver samt vare- og tjenesteydelsesindkøb. ESPD'en blev indført i forbindelse med revisionen af EU's udbudsdirektiver i 2013 og trådte i kraft i starten af 2016, med henblik på at gøre det lettere for virksomheder at deltage i offentlige udbud. Grundtanken bag ESPD'en er, at virksomhederne kan nøjes med at fremsende en ESPD i stedet for fuld dokumentation med årsregnskaber, serviceattester mv., når de byder på offentlige opgaver. Samtidig er ESPD'en digitaliseret med tanke på at gøre ESPD'en til et letanvendeligt redskab for virksomhederne.

Desværre er ESPD'en i praksis unødigt kompliceret at udfylde, indeholder uklare og overflødige punkter samt har en del tekniske problemer i den elektroniske udgave. Disse problemer gør ESPD'en tung at håndtere og medvirker samtidig til, at virksomheder risikerer at blive dømt ukonditionsmæssige til tilbudsprocessen, hvis de afleverer en ESPD med fejl.

Virksomheder, der kun sjældent byder på offentlige opgaver (typisk mindre virksomheder) har særligt svært ved at udfylde ESPD'en, bl.a. fordi de ikke opøver en rutine i at udfylde formularen. Virksomheder bruger hver gang meget lang tid på at udfylde formularen, og det kræver mange ressourcer. Virksomhederne oplyser, at det ikke er ualmindeligt at bruge 3-4 timer på at udfylde skemaet. Dertil kommer naturligvis tiden på at udarbejde selve tilbuddet. Mange virksomheder har endvidere set sig nødsaget til at indhente ekstern juridisk bistand for at få hjælp til at udfylde formularen korrekt.

Følgende problemer medfører ESPD'en:

Uklare/overflødige punkter:

- Strukturen i ESPD'en sammenblander oplysninger, der er specifikke for det enkelte udbud og generiske for virksomheden. ESPD'en er ikke intuitivt opbygget og dermed vanskelig at forstå og udfylde korrekt.

- Ordregivere afgør, hvilke felter i ESPD'en, som er nødvendige for virksomhederne at udfylde. Det gælder eksempelvis i forhold til, hvilke udelukkelsesgrunde, der skal gælde for det konkrete udbud. De felter, som ordregiver ikke ønsker udfyldt, fremgår alligevel i ESPD'en. Det skaber uklarhed blandt virksomhederne om, hvad ordregiver ønsker udfyldt.

- Teksten i ESPD'en er nogle steder uklar, har nogle steder en tung juridisk sprogbrug eller henvisninger til certifikater, som ikke findes i pågældende branche.

- Referencer skal skrives i én lang køre, og opsætningen i den digitale løsning giver usikkerhed om, hvorvidt ordregiver kan se det hele. Ofte er der brug for flere end fem referencer, hvorfor nogle ordregivere anmoder om beskrivelse af referencer separat. Dette skaber dobbeltarbejde for tilbudsgiverene, da de dermed både skal udfylde ESPD og et bilag med næsten samme oplysninger.
- I nogle felter er der ikke plads til at skrive hele den relevante tekst, hvorfor dette må tilføjes i hånden i de tilfælde, hvor ESPD'en bliver printet.
- Regnskabsoplysninger angives i ESPD-skabelonen som dækkende hele kalenderår. Det skaber forvirring, da mange virksomheder afleverer regnskab skævt i forhold til kalenderåret.

Tekniske problemer:

- Hvis man gemmer en ESPD, der kun er delvist udfyldt, er al teksten væk, når man åbner igen.
- Up- og downloading af ESPD'en i elektronisk format er unødigt kompliceret, idet der skal benyttes XLM-filer, som ikke er læsebare med almindeligt standard software. Filerne er alene læsbare, når de åbnes via Kommissionens webbaserede ESPD-hjemmeside.
- Når virksomhederne vil genbruge en tidligere udfyldt version af ESPD 'en til et nyt udbud skal ESPD 'erne skrives sammen via Kommissionens ESPD-hjemmeside. Denne funktionalitet virker ikke, og derved er det ikke muligt at genbruge allerede udfyldt information.
- Brug af ID-nummer fra EU's publikationskontor virker ikke.
- Udskriv-funktion giver rodet og ikke særligt præsentabel udskift. Virksomhederne er ærgerlige over dette, da materialet jo reelt er del af deres salgsmateriale, og virksomhederne ønsker ikke fremstår roede over for deres offentlige kunder.
- Virksomhederne har oplevet, at Alpha-funktionen (som muliggør, at tilbudsgiverne med ét klik kan meddele, at de overholder alle udelukkelsesgrunde) var usynlig online, men synlig i printet version. Det samme er oplevet med eksempelvis udvælgelseskriterier.

Berørte virksomheder

Alle virksomheder, der byder på udbud efter EU-reglerne. Forslaget dækker over byggebranchen, men også virksomheder i andre brancher rammes. I Danmark og EU blev i 2015 offentliggjort henholdsvis 2.900 og 176.000 udbud.

Forslag

Virksomhedsforum foreslår et eftersyn og en forenkling af ESPD'en i sin nuværende form. Dette kan bl.a. inkludere:

- En reorganisering af ESPD'ens struktur, da opbygningen af ESPD'en i dag sammenblander stamoplysninger fra virksomhederne med udbudsspecifikke oplysninger. Strukturen på ESPD'en fremstår ulogisk og uklar, hvilket skaber forvirring hos virksomhederne.

- Felter, der ikke ønskes udfyldt, bør udgå af ESPD'en. Dette bør – hvis muligt – også gælde afsnit, der er irrelevante i en national kontekst (f.eks. spørgsmålet om man er optaget på officiel liste over godkendte virksomheder).
- Der bør komme en advarsel op, hvis man mangler at udfylde felter, der skulle have været udfyldt.
- Feltet til at skrive referencer ind i fungerer ikke optimalt. Dels er det ofte ikke nok med fem referencer, dels gør opsætningen det umuligt at lave beskrivelserne overskuelige.
- ESPD'en bliver typisk 16-18 sider lang, men denne kunne gøres kortere og mere overskuelig ved ikke at gengive hele teksten til alle krav, f.eks. udelukkelsesgrundene, som Kommissionen har angivet i ESPD-skabelonen. Ønsket er, at det alene er teksten fra ordregiver og tilbudsgiver, der er synlig.

Yderligere oplysninger

Det foreslås, at regeringen sender forslaget til REFIT-plattformen med henblik på videre behandling.

ESPD'en er en gennemførelsesforordning udstedt i forlængelse af EU's udbudsdirektiv og gælder direkte i alle EU- og EØS-lande. Grundideen med en standardformular og egen-erklæring i samme dokument er god. Standardformularen vil kunne skabe forenkling og færre byrder for både tilbudsgivere og de offentlige ordregivere, når problemerne, jf. ovenfor, bliver løst. Som ESPD'en er nu, skaber den store administrative byrder i form af særligt tidsforbrug samt usikkerhed om, hvorvidt ESPD'en er udfyldt rigtigt.

ESPD'en, som den ser ud i dag er væsentligt anderledes og mere omfattende end det, ordregivere og tilbudsgivere blev stillet i udsigt, da EU's reviderede udbudsdirektiver blev behandlet politisk i 2013.

2. Afvigelser fra AB-systemet giver øgede byggeomkostninger (DI)

Problem

Den danske byggebranches aftalesystem (kaldet AB-systemet) består af en række standardaftalevilkår, som regulerer det indbyrdes forhold mellem byggeriets parter ved planlægning og opførelse af bygninger og anlæg. Aftalevilkårene regulerer bl.a. fordelingen af ansvar og pligter og håndtering af tvister. AB-systemet er udarbejdet af byggeriets parter som "agreed documents", dvs. byggeriets parter i fællesskab er nået til enighed om aftalevilkårenes udformning. AB-systemet anvendes ved størstedelen af alle byggerier i Danmark.

Der kan i visse tilfælde være gode grunde til at fravige AB-systemet, men byggeriets virksomheder oplever, at det er blevet mere reglen end undtagelsen.

En simpel analyse hos en entreprenør viser, at ud af 18 byggesager med en samlet byggesum på 2 mia. kr., var der 155 afvigelser svarende til 9 i gennemsnit.

Afvigelserne medfører, at virksomhederne enten vælger at afholde sig fra at byde på opgaven eller indregner et risikotillæg i tilbudssummen. Når virksomhederne afholder sig fra at byde, sker det ofte, at staten må aflyse udbuddet, da der er for få budgivere. Det betyder, at hele udbudsprocessen skal gå om. Det betyder blandt andet udarbejdelse af nyt udbudsmateriale, udbudsproces, og det koster både virksomheder og staten. Godtages afvigelserne af de bydende virksomheder, ender bygherren (staten) ofte med at betale mere for sit byggeri. Det sker, når de bydende ved afvigelser har vanskeligere ved at vurdere den reelle størrelse af risikoen, og da risikoen langt fra altid indtræder, så vil offentlige bygherrer ofte ende med at betale en unødigt merpris for den opgave, som skal løses.

Uensartede og individuelt formulerede fravigelser giver et øget ressourceforbrug for virksomhederne i tilbudsfasen. Kendte og genkendelige konkurrencevilkår minimerer til gengæld tilbudsomkostninger for alle bydende, ligesom staten sparer ressourcer på besvarelse af spørgsmål fra de bydende. Uensartede og individuelt formulerede vilkår besværliggør erfaringsmæssigt også den efterfølgende håndtering af kontrakten i udførelsesfasen, hvor der lettere opstår tvivl og uenighed om forståelsen af kontraktvilkårene og den aftalte risikofordeling. Samlet fordyrer de mange afvigelser byggeriet og hæmmer produktiviteten i branchen.

Fravigelserne handler typisk om, at den offentlige bygherre ønsker at fraskrive sig ansvar for indhold i udbudsmaterialet og på andre områder at overvælde traditionelle bygherreriesici på entreprenørerne. Traditionelle bygherreriesici er typisk risici, som bygherren er nærmest til at bære, afdække og prissætte. Et eksempel er forekomsten af bløde jordlag. Dette har bygherren mulighed for at få undersøgt inden byggeriet udbydes. Derfor burde der ikke udarbejdes afvigelser herfor. Entreprenøren bærer i modsætning hertil risikoen for, hvad der måtte forekomme i selve byggeprocessen. Det vil sige, at udgifter i forbindelse med stormvejr, der giver oversvømmelse og nedstyrtet stillads, bæres af entreprenøren.

Andre afvigelser, som byggeriets virksomheder møder, er begrænsninger i retten til tidsfristforlængelse og retten til at standse arbejdet ved manglende betaling, forkortede frister for entreprenøren og forlængede eller ingen frister for bygherren.

Fravigelser fra AB-systemet kan være relevante i visse tilfælde. For at fravigelserne ikke bliver praksis bør de dog begrundes. Denne løsning bruges for almene boliger, jævnfør § 30 i bekendtgørelse 1226 af 14/12/2011 om støtte til almene boliger. Heraf fremgår det, at Kommunalbestyrelsen skal stille som betingelse, at bygherren i sine aftaler om teknisk rådgivning og i sine entrepriseaftaler lægger AB-systemet til grund uden fravigelser. Kommunalbestyrelsen kan efter modtaget begrundelse i særlige tilfælde godkende fravigelser.

Berørte virksomheder	Alle virksomheder i byggeriet, som byder på offentlige opgaver.
Forslag	Virksomhedsforum foreslår, at der indføres et princip om "følg eller forklar" omkring AB-reglerne. Princippet kendes fra arbejdet i Virksomhedsforum for enklere regler og god selskabsledelse. Fremadrettet bør alle offentlige bygherrer, hvis de vælger at afvige fra AB-reglerne, udarbejde en begrundelse herfor, som offentliggøres sammen med udbudsmaterialet, hvori det forklares, hvorfor der er afvejet fra AB-reglerne. Denne løsning vil være til glæde for alle parterne, som har været med til at indgå AB-aftalerne. De offentlige bygherrer får stadig mulighed for at kunne afvige, men til gengæld får virksomhederne nu en forklaring på, hvorfor der er afvejet fra AB-aftalerne. Det skønnes, at denne løsning vil bidrage til, at der fremadrettet vil være færre fravigelser. Forsætter antallet af fravigelser vil det være muligt med udgangspunkt i "forklaringerne" at anskueliggøre, hvor der er uklarheder i AB-aftalerne.
Yderligere oplysninger	Der pågår i øjeblikket en revision af AB-aftalerne. Dette arbejde er halvejs i sin proces, som forventes afsluttet i foråret 2018. At indføre et princip om "følg eller forklar" omkring AB-aftalerne skønnes ikke at være en indgriben i revisionsprocessen, men vil kun bidrage til klarhed om, hvad der er baggrunden for de mange afvigelse.

3. Uklarhed om krav til offentlige udbud giver uhensigtsmæssige og dyrere løsninger i de offentlige bygninger (Foreningen af Rådgivende Ingeniører)

Problem	Det er i samfundets interesse at have en ligestilling og gennemsigtighed, der sikrer en sund konkurrence og billiggørelse af det offentlige byggeri, som det er hensigten med Udbudsloven. På den anden side er det også i samfundets interesse, at offentligt byggeri er af en beskaffenhed, der fungerer i praktisk drift og med en kvalitet, der holder længe. Dette kan i højere grad sikres, hvis det klargøres, hvornår der må angives referenceprodukter i forbindelse med offentlige udbud. Byggerier er komplekse, der er mange dele og funktioner, som skal passe sammen både i byggefasen, men ikke mindst i den efterfølgende driftsfase. En rådgivende ingeniør eller arkitekt, der i forbindelse med offentlige udbud projekterer og designer byggerier, skal gøre det, så der ikke fremgår produkt-specifikke løsninger og komponenter – hverken som illustration eller som tekst. Bygningen skal designes, så mindst to produkter/løsninger kan opfylde det designede. Det giver god mening, når entreprenøren skal give tilbud på byggeriet, så der ikke opstår monopol på byggematerialer – og det er til gavn for den offentlige bygherre.
----------------	--

At beskrive den gode funktionelle løsning med en god kvalitet, der gør drift og vedligeholdelse af bygningen optimal er en kunst. Når det kommer til tekniske systemer som ventilation, solafskærmning mv., er der behov for en langt mere integreret sammenhæng, som gør disse udfordringer endnu større. At skulle indtænke risikoen for uhensigtsmæssige sammensætninger af byggematerialer og -systemer i designprocessen og beskrive sig ud af produkter, der ikke lever op til kvalitetsniveauet, kræver et ikke ubetydeligt ressourceforbrug og øger risikoen for mindre optimale løsninger i offentlige byggerier. I praksis betyder det, at de enkelte bygningsdele skal specificeres meget nøje – eksempelvis fylder udbudsmateriale for en termostatventil til en radiator mere end 10 A4 sider for at sikre et tilfredsstillende kvalitetsniveau. Det giver udbudsmaterialer på hundredevis af sider.

Der findes muligheder for at angive referenceprodukter i Udbudsloven, men de offentlige bygherrers procesrisiko i form af tvister samt tidsmæssige og økonomiske konsekvenser er for høj til, at disse anvendes. I værste fald vil tvister kunne forsinke byggeriet, der så ikke står færdigt til tiden fx til skoleårets begyndelse.

Resultatet kan være, at offentlige byggerier mister deres funktionalitet og bliver dyrere. Dette fordi bygherren og bygningsejeren bliver nødt til at udbyde på et mere generisk niveau, end der er optimalt, og risikerer at ende med at skulle betale mere for at få inkongruente materialer og bygningsdele til at spille sammen. I forhold til driften risikerer bygningsejere, at produkter er anvendt i en sådan sammenhæng i det færdige byggeri, at de forøger drifts- og serviceomkostningerne, med en stigning i total cost of ownership til følge.

Projekterende virksomheder - arkitekter og rådgivende ingeniører - får mere arbejde for at beskrive anonymt og har sværere ved at udnytte deres viden, om at integrere og samtænke systemerne, så det giver gode bygninger.

Det er også et irritationsmoment for entreprenørerne at de, i den knappe tid der er til rådighed i forbindelse med tilbudsafgivning, skal gennemskue, hvilke produkter, der lever op til alle kravene (med risiko for at vælge forkert).

Berørte virksomheder:

Bygherrer, bygningsejere, arkitekter, rådgivende ingeniører og entreprenører

Forslag

Virksomhedsforum foreslår, at Konkurrence- og Forbrugerstyrelsens generelle vejledning til den nye danske udbudslov indeholder et kort afsnit omkring ordregivers muligheder for at henvise til bestemte fabrikater i de tekniske specifikationer i udbudsmaterialet.

Det foreslås, at der i regi af Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen, i dialog med byggeriets parter, enten udarbejdes en uddybning af den generelle vejledning, eller skrives en ny vejledning målrettet tekniske specifikationer i udbudsmaterialet til offentligt byggeri. Vejledningen skal tydeliggøre, hvornår disse muligheder reelt kan anvendes. Dette vil skabe større sikkerhed og klarhed for alle parter i byggeriet og reducere risikoen for efterfølgende tvister.

Et konkret forslag til forbedring, der kunne overvejes i vejledningen er, at definere i hvilke tilfælde referenceprodukter kan anvendes, når særlige forhold gør en anonymiseret beskrivelse meget risikabel, uforholdsmæssig byrdefuld eller umulig.

Yderligere oplysninger

Bygherreforeningen anerkender udfordringen og siger bl.a.: "For bygherrer giver den nuværende usikkerhed og restriktive praksis omkring referenceprodukter mv. både byrder i udbudsprocessen og giver usikkerhed mht. opnåelse af tilstrækkelig kvalitet i det færdige byggeri. Ofte opstår der også tvivl om valget af produkter, som giver anledning til konflikter i byggeprocessen." (Henrik Bang, Adm. Dir. i Bygherreforeningen)

Materialehåndtering

4. Klarhed om regler for handel og anvendelse af genbrugte byggematerialer (DI, DE og DB)

Problem

Virksomheder, der markedsfører genbrugte byggematerialer, er i langt højere grad end tidligere orienteret mod det samme marked, som producenter af tilsvarende nye byggematerialer. Der er således ikke længere tale om en niche, hvor fokus er på renovering af gamle byggerier eller særlige projekter. Samtidig er flere egentlige forhandlere af genbrugsmaterialer kommet på markedet, hvorfor salget som tidligere ikke blot udgår fra nedrivningsfirmaer, der sælger brugte materialer ved siden af.

Markedet for salg af genbrugte byggematerialer vokser i disse år. Der findes nu både private og kommunale aktører, som sælger eller leaser genbrugte byggevarer til nye eller eksisterende ejendomme. Samlet set har virksomheder, der udbyder genbrugte byggematerialer næsten fordoblet deres bruttoresultat siden 2013. Dertil kan man forvente, at der på sigt oftere vil være efterspørgsel fra dels private – men i særdeleshed fra offentlige bygherrer om, at der anvendes genbrugte byggematerialer i byggeprojekter. I Københavns Kommune har man eksempelvis valgt at opføre en skole med gamle mursten fra Bispebjerg Hospital.

Det øgede salg af genbrugte byggematerialer rejser en række problemstillinger, da der ikke er klarhed om reglerne på området. Det stiller både producenter, forhandlere og private som professionelle bygherrer i en usikker situation. Disse problemstillinger bør adresseres med henblik på at skabe klarhed og tryghed for forbrugere, producenter og forhandlere og i sidste ende øge salget af genbrugte byggematerialer.

Salget af genbrugte byggematerialer rejser først og fremmest et spørgsmål om, hvem der har ansvaret for, at dokumentere de genbrugte byggevarers kvalitet. Her kan tilføjes, at der er uklarhed om, hvad forskellige genbrugte byggematerialer egentlig må anvendes til.

Salg af nye byggevarer er reguleret via byggevareforordningen, der stiller krav til dokumentation af byggevarers grundlæggende egenskaber. For disse skal der udarbejdes en ydeevnedeklaration, der dokumenterer en eller flere af varens grundlæggende egenskaber. Produkterne skal samtidig også CE-mærkes.

Genbrugte byggevarer er ikke reguleret i forhold til test og deklaration af tekniske og kvalitetsmæssige egenskaber, som nye byggevarer er. Det er i stedet op til det enkelte lands myndigheder at vurdere, hvordan man ønsker at regulere genbrugte byggevarer. I Danmark er der på nuværende tidspunkt ikke taget stilling til dette spørgsmål, hvorfor området indtil videre er ureguleret.

For entreprenører skaber anvendelse af ikke-dokumenterede materialer en vanskelig situation, idet man må formode, at entreprenøren ikke kan give garanti for kvaliteten af genbrugte byggematerialer samtidig med, det ikke vil være muligt, at stille forhandlere af genbrugte byggematerialer ansvarlig for eventuelle produktmangler, hvilket følger af, at forhandleren ikke har haft pligt til at dokumentere disse.

For bygherrerne kommer udfordringen hovedsageligt til at bestå i, at de stilles over for byggematerialer, hvor egenskaberne ikke kan fastslås. Formodningen må være, at især almindelige forbrugere ikke vil være klar over dette, og det er derfor nødvendigt, at forhandlere af genbrugte byggematerialer kan yde tilstrækkelig rådgivning om konsekvenserne af dette.

En central ting i forlængelse af ovenstående er, hvordan sporbarhed af skadelige stoffer i genbrugte byggematerialer sikres, og hvem der har ansvaret for at dokumentere eventuelt indhold af skadelige stoffer.

Forslag

Virksomhedsforum foreslår, at regeringen igangsætter et arbejde, hvor de relevante interessenter deltager. Arbejdet skal skabe klarhed om:

- Hvornår må hvilke genbrugte byggematerialer anvendes?
- Hvem har ansvaret for, at genbrugte byggevarer har den nødvendige kvalitet til at løse en given opgave?
 - Hvordan skal egenskaberne af genbrugte byggevarer dokumenteres?
 - Hvem skal dokumentere egenskaberne af genbrugte byggevarer?

Endelig foreslår Virksomhedsforum, at der på baggrund af arbejdet laves en vejledning, der skaber overblik over forpligtelserne i håndteringen af genbrugte byggematerialer for hele byggeriets værdikæde.

Berørte virksomheder

Arkitekter, ingeniører, entreprenører og forhandlere af byggematerialer

Yderligere oplysninger

Reglerne for markedsføring og salg af byggevarer er reguleret af byggevareforordningen. Det fremgår ikke klart af byggevareforordningen, om den gælder for genbrugte byggevarer. Blandt andet på den foranledning har Danmark og andre medlemslande pointeret denne problemstilling overfor Kommissionen og anmodet om, at der kommer en afklaring herpå. Indtil der foreligger et svar fra Kommissionen, er det ikke klart, hvorvidt og hvordan genbrugte byggevarer er omfattet af byggevareforordningen og dermed kravet om CE-mærkning.

Godkendelse og tilladelse

5. Proportionalitet i reglerne om tilgængelighed i bygningsreglementet (DB, DE og DI)

Problem

Bygningsreglementet foreskriver, at bygningers adgangsforhold skal sikre tilgængelighed for alle.

Det opleves, at reglerne om tilgængelighed ofte kolliderer med reglerne for fredede bygninger og samtidig anvendes uden skelnen til forholdet mellem formål og omkostninger. Begge dele med det resultat, at virksomheder påføres økonomiske byrder og opførelse af foranstaltninger, der i værste tilfælde står ubrugte hen.

Det særlige for fredede bygninger er, at der både søges byggetilladelse hos den pågældende kommune, men samtidig også søges om tilladelse hos Slots- og Kulturstyrelsen. I den kommunale byggesagsbehandling lægges der eksempelvis vægt på, at der skal bygges handicapfaciliteter i forbindelse med renoveringen. Virksomhederne oplever imidlertid ofte, at Slots- og Kulturstyrelsen giver afslag, når der ansøges om etablering af handicapvenlige adgangsfaciliteter til bygningen. Det betyder i praksis, at disse virksomheder kan blive pålagt at etablere handicapfaciliteter inde i bygningerne, som efterfølgende ikke kan anvendes af handicappede, da virksomhederne får afslag på at etablere handicapvenlig adgang til bygningerne.

Et konkret eksempel omhandler en virksomhed, som ikke kunne få dispensation fra at bygge et handikaptoilet i en restaurant, hvor facaden på bygningen var fredet. Samtidig kunne virksomheden ikke få tilladelse fra Slots- og Kulturstyrelsen til at lave en sliske eller elevator ind til restauranten, så adgang var

mulig for handicappede, med henvisning til, at bygningen var fredet. Derfor blev der bygget et handicaptollet til 80.000 kr., på trods af, at handicappede i kørestol ikke kan komme ind i restauranten.

Derudover oplever mange virksomheder, at der i forbindelse med opførelse eller udbygning af eksisterende anlæg stilles krav til tilgængeligheds foranstaltninger, der ikke skelner til formål og omkostninger. Det betyder i praksis, at der etableres en række tilgængelighedsforanstaltninger, der ikke er i proportionalitet med behovet.

Som eksempel kan nævnes en virksomhed, der blev mødt af et krav om, at etablering af 25 ud af 650 parkeringspladser skulle være handicapvenlige, selvom virksomheden på tidspunktet kun havde én handicappet medarbejder. Etableringen af disse parkeringspladser kostede samlet set virksomheden 400.000 kr.

En anden virksomhed blev mødt af et tilsvarende krav om anlæg af parkeringsplads og opførelse af elevator til en samlet pris af 200.000 kr. på trods af, at der var tale om foranstaltninger til et område i virksomheden, hvor der ikke kan arbejde handicappede personer, på grund af arbejdets fysiske karakter.

Ovenstående er blot nogle få i en række af lignende eksempler. Regelkollisionen og manglende skelnen til forholdet mellem formål og omkostninger ved tilgængelighedsforanstaltninger medfører således ofte store byrder i forbindelse med byggeri - herunder ikke mindst frustrationsbyrder over etablering af, ofte, overflødige foranstaltninger i forbindelse med nybyg, renovering og ombygning, samt tidsforbruget hertil.

Berørte virksomheder

Bygherrerne berøres ved, at denne påføres økonomiske omkostninger og manglende mulighed for at indrette sin bygning, som han ønsker.

Forslag

Virksomhedsforum foreslår:

- 1) At omkostninger til anlæggelse af tilgængelighedsforanstaltninger skal stå mål med anvendelsen. Bygherrer bør derfor ikke kunne pålægges krav om udarbejdelse af faciliteter, som ikke kan benyttes pga. manglende dispensation i forbindelse med fredede bygninger. Der skal således etableres et regelhierarki, hvor det besluttes, at én regel er primær. Derfor foreslås det, at manglende tilladelse, fra Slots- og Kulturstyrelsen, til at etablere slisker eller anden handicapvenlig adgang på fredede bygninger automatisk skal udløse dispensation i forhold til kravet om at etablere indvendige handicapfaciliteter i forbindelse med ansøgning om byggetilladelse hos kommunen.
- 2) Ligeledes skal der være rimelighed mellem krav om anlæggelse af tilgængelighedsforanstaltninger ved nybyggeri og anvendelse heraf. Det foreslås, at Trafik- og Byggestyrelsen inviterer de involverede parter til dialog om, hvordan reglerne i bygningsreglementets kapitel tre og muligheder for dispensation kan tilpasses.

6. Smidigere sagsbehandling hos miljømyndighederne i forbindelse med byggetilladelse (DB)

Problem

På forurenede grunde skal man efter Jordforureningslovens § 8 have en tilladelse fra miljømyndighederne i den kommune, hvor man ønsker at bygge, før man kan få en byggetilladelse. Al jord i byzoner klassificeres automatisk som lettere forurenede, hvilket indebærer, at tilladelse fra miljømyndighederne skal indhentes i forbindelse med samtlige byggetilladelser i byzoner.

For at opnå denne § 8-tilladelse, som i sig selv er rimelig nok, skal der udføres grundige miljøundersøgelser.

Sagsbehandlingstiden for miljøundersøgelserne er ofte meget lang, på 2 – 6 måneder. På trods af den lange sagsbehandlingstid og de grundige miljøundersøgelser, tildeles virksomhederne ofte en række standardvilkår, som de allerede på forhånd er bekendt med. Den lange sagsbehandlingstid er derfor både en frustrationsbyrde, da standardvilkårene ikke står mål med den lange sagsbehandlingstid. Yderligere er det en unødigt fordyrende forsinkelse af byggeprocessen.

Blandt disse standardvilkår er der et krav om, at man skal udtage en række dokumentationsprøver af jord, vand m.m. for at afklare, om man efterlader forurening under det nye byggeri for bl.a. at vurdere risici for indeklimaet i det nye byggeri som følge af afdampning fra forurening. Dokumentationsprøverne sendes til pågældende kommune, som derefter sender sagen i høring hos regionen. Regionen besidder ofte ikke den nødvendige tekniske kompetence, og er derfor nødsaget til at hyre teknisk bistand i form af konsulenter. Denne procedure tager lang tid, og i mellemtiden kan bygherren ikke komme videre med byggeriet, og dermed som følge af administrativ praksis pålægges økonomiske byrder for stilstandsomkostninger.

Berørte virksomheder

Alle virksomheder, der skal bygge på forurenede grunde.

Forslag

Virksomhedsforum foreslår, at der til Jordforureningslovens § 8 fastsættes en målsætning for en gennemsnitlig sagsbehandlingstid på 4 uger for både at opnå selve § 8-tilladelsen, men også i forbindelse med dokumentationsprøverne, som kræves ud fra § 8-tilladelsens standardkrav.

7. Fleksibilitet i metode til beregning af dagslys i bygninger (DI)

Problem

Bygningsreglementet stiller krav om, at bygninger skal have et tilfredsstillende lysindfald, uden at det medfører unødvendig varmelastning. Til at doku-

mentere det, nævner reglementet to metoder. Lysindfaldet kan enten efterprøves gennem glasarealet på vinduet eller ved beregning, der kan eftervise en dagslysfaktor på 2 procent.

En række producenter er begyndt at producere vinduer med integreret solafskærmning i vinduet. Det muliggør et sundt indeklima i bygningen i form af meget dagslys kombineret med reducere af varmen gennem ruden. Dermed undgår bygningsejeren statisk solafskærmning, som køres ned for bygningens vinduer i løbet af dagen, og som i disse timer reducerer dagslyset i bygningen betragteligt. Samtidig er der tale om en energieffektiv løsning, som mindsker bygningens behov for køling.

Bygningsreglementet hindrer imidlertid løsninger med integreret solafskærmning. Den mest anvendte dokumentationsmetode fra reglement er dagslysfaktoren, men denne beregner lysindfaldet ud fra en dag, hvor det er overskyet, og afskærmning for bygningens vinduer ikke er trukket for. Dagslysfaktorens beregningsmetode er misvisende, da bygninger i dag har brug for afskærmning mange timer om året, som følge af bygningerne bliver tættere, som energikravene skærpes. Solskærmning er derfor en vigtig del af moderne bygninger, til at undgå bygningen ikke overophedes.

Der findes flere forskellige beregningsmetoder for lysindfald, som tager udgangspunkt i bygningens lysindfald set over et helt år time for time. Disse metoder er langt mere nøjagtige i sin angivelse af det faktiske lysindfald i bygningen, og de siddestiller løsninger med integreret afskærmning med løsninger med mekanisk afskærmning. Metoderne benyttes allerede af rådgivere i den danske byggebranche, når de designer bygninger, men de kan ikke ligge til grund for det endelige valg af løsning, da metoden ikke anerkendes i bygningsreglementet. Producenter af integreret solafskærmning oplever, at man i både Sverige og Norge har indrettet sin byggelovgivning så både mekanisk og integreret solafskærmning ligestilles. Virksomhederne har som følge heraf langt bedre salg på de markeder.

Berørte virksomheder

Alle virksomheder, der beskæftiger sig med facaden i byggeriet.

Forslag

Der er en europæisk dagslysstandard (prEN 17037) under udarbejdelse. Standarden er i høring frem til 5. oktober 2016. Virksomhedsforum foreslår, at standarden, så snart den vedtages, indarbejdes i bygningsreglementets bestemmelser om dagslys.

Indtil denne træder i kraft, bør der i bestemmelse om dagslys i kapitel 6.5.2. stk. 1 i bygningsreglementet præciseres, at behovet for solafskærmning skal tages med i betragtning, når det dokumenteres, om et rum er velbelyst. Vejledningsteksten til bestemmelsen skal henvise til, at Daylight Autonomy og Useful Daylight Illuminance begge kan anvendes som dokumentation for, at rummet er velbelyst.

Forslaget bør også indarbejdes i bestemmelserne om bygningsklasse 2020 i bygningsreglementets kapitel 7.2.4.1.

Yderligere oplysninger

Regelgrundlaget er Bygningsreglementet kapitel 6.5.2 stk. 1

8. Klarhed om krav til vinduer i støjplagede områder (DI)

Problem

Siden 2007 har Planloven tilladt, at boliger kan opføres tættere på støjklender end tidligere. Det tillades, såfremt det kan dokumenteres, at der etableres foranstaltninger, der skaber et godt akustisk miljø samtidig med, at boligen skal kunne tilføres frisk luft ved at åbne vinduerne.

Miljøstyrelsen har udarbejdet en vejledning, hvori det angives, at støjgrænsen i sove- og opholdsrum med åbne vinduer skal være 46 dB. Vejledningen angiver, at støjgrænsen måles med et vindue med et oplukkeligt areal på 0,35 m².

At Miljøstyrelsen udarbejder en vejledning med så specifikt krav til vinduets konstruktion bevirker, at styrelsen holder nye innovative produkter ude af markedet. Et eksempel på et sådant produkt er et vindue, der kan overholde både kravet om naturlig ventilation og støjgrænsen. Vinduet er imidlertid produceret, så vinduet ikke har et åbningsareal på 0,35 m². Producenten oplever derfor, at kommuner ikke vil godkende byggerier, som bruger vinduet, da det ikke lever op til de 0,35 m², som Miljøstyrelsen angiver i sin vejledning.

Berørte virksomheder

Alle virksomheder, der beskæftiger sig med facaden i byggeriet.

Forslag

Virksomhedsforum foreslår, at det specifikke krav om et åbningsareal på 0,35 m² fjernes fra vejledningen, og i stedet specificeres et funktionskrav om støj og tilførsel af frisk luft, som vinduer i støjplagede områder, skal kunne leve op til. Dette funktionskrav bør nævnes i bygningsreglementets kapitel 6.4.1. stk. 1, som i dag henviser til, at Miljøstyrelsen har udarbejdet en vejledning på området.

Yderligere oplysninger

Regelgrundlaget er Orientering fra Miljøstyrelsens referencelaboratorium for støjmålinger, Orientering nr. 46 2. udgave april 2015 og Støj fra veje – vejledning fra Miljøstyrelsen nr. 4 2007.

9. Forenkling af krav til ventilationsløsninger i bygningsreglementet (DI)

Problem

Bygningsreglementet foreskriver, at bygninger skal opføres, så der opretholdes et sundheds- og sikkerhedsmæssigt tilfredsstillende indeklima. Det betyder, at bygninger skal ventileres, hvilket kan gøres mekanisk eller gennem et vindue med naturlig ventilation. Et vindue med naturlig ventilation kan være fordelagtigt at vælge for bygherren, da det giver mindre omkostninger til rørføring, filtrering og styring samt et lavere energiforbrug. Der findes i større byer ejendomme, hvor det er svært at få plads til mekanisk ventilation, og naturlig ventilation gennem vinduet er derfor en fordelagtig løsning.

Det opleves blandt vinduesproducenter, der leverer løsninger, som tilfører boligen frisk luft direkte igennem vinduet, at produktet har svært ved at komme i betragtning til boligprojekter i Danmark, som følge af rigide krav om genvinding af luften ved ventilation. Udfordringen består i, at der i bygningsreglementet stilles krav om, at ventilationsanlæg med indblæsning og udsugning til forsyning af én bolig skal udføres med varmegenvinding med en tør temperaturvirkningsgrad på mindst 80 pct. Det betyder, at 80 pct. af varmen i den luft som skiftes ud, skal overføres til den luft som indblæses.

Løsninger med naturlig ventilation gennem vinduet kan klare en varmegenvinding på 50 pct., men til gengæld sparer det strøm, som et mekanisk ventilationsanlæg bruger på at suge luften ind og transportere den rundt i bygningen. Forskellen på at vælge mekanisk eller naturlig ventilation er altså, hvordan energiforbruget til opvarmningen af bygningen fordeles sig. Løsningen med naturlig ventilation bruger mindre energi til at transportere luften rundt i bygningen, til gengæld bruges så mere energi på at opvarme den luft, som kommer ind gennem vinduet.

Bygningsreglementet bør ikke favorisere mekanisk ventilation over naturlig, hvilket sker, når der stilles krav til det enkelte komponents energiforbrug. Det centrale bør være, at produkter anvendes i en samlet løsning i bygningen, som gør det muligt at overholde kravet til bygningens samlede energiforbrug. Dette vil give den enkelte bygningsejer mest mulig frihed til at vælge den løsning, som passer til den enkelte situation. Dermed fremmes konkurrence og innovation i byggeriet bedst.

Berørte virksomheder

Producenter af vinduer med naturlig ventilation.

Forslag

Virksomhedsforum foreslår, at kravet om, at ventilationsanlæg med indblæsning og udsugning til forsyning af én bolig skal udføres med varmegenvinding med en tør temperaturvirkningsgrad på mindst 80 pct. afskaffes.

Yderligere oplysninger

Regelgrundlag er Bygningsreglementet kapitel 6.3.1.2 og 8.3 stk. 7

10. Klar og effektiv udmøntning af TF-visse (Landbrug og Fødevarer)

Problem

Når landbruget skal foretage byggeanmeldelse af nye eller renoverede bygningskonstruktioner til oplagring af korn, halm og foderstof over en given mængde skal dette gøres til to styrelser:

- Trafik og byggestyrelsen, som forvalter Bygningsreglementet (BR-15)
- Beredskabsstyrelsen som forvalter de tekniske forskrifter for bl.a. korn- og foderstofvirksomheder, såkaldt TF-visse.

Dette resulterer ofte i en øget sagsbehandlingstid, idet der skal opnås godkendelse fra begge styrelser. Styrelserne "snakker ikke sammen" hvilket ofte forlænger sagsbehandlingstiden yderligere.

Endvidere sidestiller TF-visse "korn – og foderstofvirksomheder" med "landbrugsejendomme". Det betyder, at brandkrav til fx både afstande og bygningskonstruktioner øges væsentligt, og der stilles krav om aktiv brandsikring, som fx automatisk brandventilation (ABV-anlæg), automatisk brand alarmering (ABA-anlæg) og sprinkleranlæg. Disse fordyrer bygningsomkostningerne markant, i både indkøb, installation og drift. I visse tilfælde er de ikke anvendelige, idet fx ABA anlæg i kornopbevaring kan udløse en (falsk) brandalarm, når landmanden giver sin traktor gas.

Sidestilling af "Korn- og foderstofvirksomheder" med "Landbrugsejendomme", afspejler ikke den reelle forskel, der er i brandrisiko/sikkerhedsniveau, idet man i Landbrug har en langt lavere aktivitet og mængde, der forarbejdes, set i forhold til foderstofvirksomhederne, der både producerer og opbevarer væsentligt større mængder foderstof, råvarer osv. Dette betyder også, at der er en væsentlig lavere brandbelastning i landbrugets foderfremstilling end foderstofvirksomhederne.

Nyere landbrugsanlæg er endvidere mindre risikofyldte, idet en evt. brand opstået i foderladen sjældent spreder sig til staldanlæg pga. de passive brandtiltag som fx brandsektionering. Der er desuden intet kendskab til brand forårsaget af støv-eksplosion på noget landbrug i Danmark.

Derfor medfører nævnte sidestilling brandkrav og – tiltag, som er ude af proportioner med den aktuelle brand- og eksplosionsfare.

Endelig oplever virksomhederne, at TF-visse tolkes meget forskelligt i de forskellige kommuner, hvilket medfører en stor variation i byggesagsbehandlingen i hele landet. Dvs. virksomhederne bliver mødt med forskelligartede krav, således at fx et planlager opført på én ejendom kan være op mod ½ mio. dyrere pga. krav om et ABV-anlæg, end på naboejendommen, blot fordi den ligger i en anden kommune.

Berørte virksomheder	Landbrug med oplag af korn og foder over 200 kbm. samt halmoplag.
Forslag	For at sikre en effektiv og klar udmøntning af TF-visse forslår Virksomhedsforum enten, at: 1) sagsbehandling af landbrugsbygninger til oplag af korn og halm, flyttes over i Byggeloven/BR-15, hvor de øvrige landbrugsbygninger håndteres. Krav til brandsikring til korn- og halmoplag tilpasses det aktuelle sikkerhedsniveau, så det passer til landbrug. Det skal fremgå tydeligt, hvordan de relevante myndigheder, skal udmønte bestemmelsen Eller 2) at sagsbehandling forbliver under TF-visse, men at TF-visse opdateres og revideres mht. beregning af brandbelastning og sikkerhedsniveau for "Landbrugsejendomme" set i forhold til "Korn og foderstofvirksomheder". Dette bør gøres ved at indføre et selvstændigt afsnit for landbrug i TF-visse, så det fremgår tydeligt for de respektive myndigheder, hvordan TF-visse skal udmøntes.
Yderligere oplysninger	Tekniske forskrifter, TF-visse, er udsendt i medfør af § 40, jf. § 38, i brandloven, jf. justitsministeriets lovebekendtgørelse nr. 365 af 28. juli 1983. (Tekniske forskrifter for træbearbejdning og træoplag, plastforarbejdning og plastoplag, korn- og foderstofvirksomheder, fremstilling og oplagring af mel Visse brandfarlige virksomheder og oplag af 1990).

Byggepladsen

11. Entydig definition ved kategorisering af jord – kategoridefinition jf. Jordflytningsbekendtgørelsen (DB)

Problem	Kategorierne i den gældende Jordflytningsbekendtgørelse er ikke komplette med relevante stoffer og grænseværdier. Det har derfor på en række områder været nødvendigt for kommunerne at specificere yderligere. Det medfører, at de enkelte kommuner har egne kategori- og klassedefinitioner. Når virksomheder skal flytte jord i forbindelse med byggeri skal jorden kategoriseres i henhold til jordflytningsbekendtgørelsen og for virksomhederne betyder det, at de skal kende de forskellige kommuners individuelle regler. De skal gennemgå forskelligartede ansøgningsforløb med krav til forskellige former for undersøgelser og dokumentation alt efter hvor fra og hvor til de ønsker at flytte jorden. Usikkerhed omkring reglerne og uensartethed i reglerne bliver dermed en hindring for virksomhedernes mulighed for at byde på opga-
----------------	---

ver på tværs af kommunegrænser og for at oparbejde en effektiv administrativ praksis. For miljøet betyder den manglende ensartethed risiko for flytning af jord med for højt forureningsindhold til et miljømæssigt sårbart område. Yderligere er der på de fleste lokaliteter, som kan modtage jord, defineret individuelle grænseværdier.

Berørte virksomheder	Alle virksomheder, der skal flytte jord i forbindelse med byggeri.
Forslag	Virksomhedsforum foreslår, at kategorisering af jord jf. Jordflytningsbekendtgørelsen skal kompletteres med relevante stoffer og grænseværdier, så kategorierne kan anvendes i den daglige praksis i kommunerne. Det vil sikre en ensartet og mere effektiv proces.
Yderligere oplysninger	Regelgrundlag er Miljøbeskyttelsesbekendtgørelsen, Jordforureningsloven og Jordflytningsbekendtgørelsen.

12. Ensartet behandling af tilladelser til jordflytning (DB)

Problem	Virksomheder er forpligtiget til at anmelde jordflytning i en lang række tilfælde i forbindelse med deres arbejde i bygge og anlæg. Det drejer sig blandt andet om, når der er tale om; • Forurenet jord (alt jord i byzoner klassificeres som minimum let forurenet) • Jord fra kortlagt ejendom eller del af kortlagt ejendom • Jord fra offentlig vej • Jord fra områdeklassificerede områder Virksomheder mødes ofte af meget forskellige krav fra kommune til kommune, når de skal anmelde jordflytninger. De forskellige krav er både tidskrævende og unødigt bøvlede for virksomheder, der arbejder i flere forskellige kommuner. Nogle virksomheder fravælger ligefrem arbejde i visse kommuner på grund af den omstændige procedure for anmeldelse af jordflytning.
Berørte virksomheder	Alle virksomheder, der skal flytte jord i forbindelse med byggeri.
Forslag	Virksomhedsforum foreslår, at der, for at gøre jordflytning, i forbindelse med bygge- og anlæg, til en mindre økonomisk og administrativ byrde for virksomhederne, i tillæg til bekendtgørelsen udarbejdes et fast skema og procedure for jordflytninger, så virksomhederne møder samme administrative krav og procedure i alle kommuner.
Yderligere oplysninger	Regelgrundlag er Miljøministeriets bekendtgørelse 1452 af 7. december 2015 (Jordflytningsbekendtgørelsen)

13. Fjernelse af 4 ugers fristen ved jordflytning (DB)

Problem	Virksomheder er forpligtiget til at anmelde jordflytning i en lang række tilfælde i forbindelse med deres arbejde i bygge og anlæg. Det drejer sig blandt andet om, når der er tale om; • Forurenet jord (alt jord i byzoner klassificeres som minimum let forurenet) • Jord fra kortlagt ejendom eller del af kortlagt ejendom • Jord fra offentlig vej • Jord fra områdeklassificerede områder Jordflytningsbekendtgørelsens § 5 stiller også krav om, at jordflytning først må foretages fire uger efter anmeldelsen er indsendt. Det er alt for lang tid, og kan forsinke byggeprocesser, hvilket også er en økonomisk byrde. Der er således flere administrative og økonomiske byrder i jordflytningsbekendtgørelsen, der bør ændres, så bekendtgørelsen gøres mere anvendelig for slutbrugerne.
Berørte virksomheder	Alle virksomheder, der skal flytte jord i forbindelse med byggeri.
Forslag	For at gøre jordflytning, i forbindelse med bygge- og anlæg, til en mindre økonomisk og administrativ byrde for virksomhederne foreslår Virksomhedsforum, at fjerne fire ugers fristen for jordflytning, som man gjorde med jordflytning for private i 2011, som et led i den daværende regerings Væk Med Bøvlet kampagne fra maj 2011.
Yderligere oplysninger	Regelgrundlaget er Miljøministeriets bekendtgørelse 1452 af 7. december 2015 (Jordflytningsbekendtgørelsen).

14. Omkostning ved arkæologiske undersøgelser skal ikke betales af virksomheder (DB)

Problem	Virksomheder der graver i jorden, eksempelvis i forbindelse med råstofindvinning eller byggeri, har også ansvar for at bekoste udgravning, undersøgelser og konservering af arkæologiske fund, der kommer frem under arbejdet. De arkæologiske undersøgelser kan, udover at forsinke processen, også være en bekostelig affære, hvor hver enkelt undersøgelse nemt koster virksomheden mellem 1 mio. kr. og 3,5 mio. kr. Virksomhederne rammes dermed dobbelt, da de både skal betale for den arkæologiske forundersøgelse, men også
----------------	--

pålægges de ekstra omkostninger, som følge af, at indvindingen eller byggeriet forsinkes. Det er en urimelig økonomisk byrde at pålægge virksomhederne.

Konsekvensen er, at flere virksomheder forlader et område, hvis der findes arkæologiske fund, da omkostningerne ikke opvejer fortjenesten ved gravearbejdet. De arkæologiske fund udgraves dermed ikke, ligesom råstoffer, som eksempelvis sand eller grus, heller ikke indvindes.

Yderligere virker lovgivningen ikke efter hensigten, formålet med Museumslovens § 26 stk. 2 er, at fund af arkæologisk interesse i videst muligt omfang kortlægges. Men reelt virker loven modsat, da virksomheder der foretager udgravninger ikke har incitament til at oplyse om fund, da det ofte vil være forbundet med store omkostninger for dem.

Det betyder samtidig, at der er områder af Danmark, hvor virksomheder afholder sig fra at udgrave råstoffer, fordi der er risiko for, at der skal foretages arkæologiske undersøgelser, hvilket vil være et samfundsøkonomisk tab for Danmark, da alternativet er import af råstoffer.

Berørte virksomheder

Råstofindvinding, entreprenører, bygherrer og landbrug

Forslag

Virksomhedsforum foreslår, at Museumslovens § 26 stk. 2 ændres, så det ikke er virksomhederne, som skal betale udgifterne til arkæologiske forundersøgelser. I stedet bør det være staten, der betaler omkostningerne til sådanne undersøgelser, da det er i bred samfundsinteresse at få belyst dansk samfundshistorie.

Yderligere oplysninger

Regelgrundlaget er Museumsloven

15. Opstilling af væsentlighedskriterier ved arkæologiske fund (DB)

Problem

Virksomheder, der graver i jorden for enten at indvinde råstoffer eller i forbindelse med byggeri, skal betale for arkæologiske undersøgelser, hvis de under gravearbejde støder på fund af arkæologisk interesse. Der er dog den undtagelse, at har en kommune frikendt et område for at være af arkæologisk interesse, er det ikke virksomheden, der skal betale omkostningerne herved.

Udfordringen er, at kommunerne stort set ikke frikender nogen områder. Har et museum gjort et enkelt fund, kopierer kommunerne ofte fundet over i kommuneplanerne uden at forholde sig til, om fundet er af historisk relevans, eller om det eksempelvis er et fund, som der findes titusinder af allerede.

Derfor bør der opstilles væsentlighedskriterier for arkæologiske fund, så museer kan klassificere derefter, og på den baggrund kan kommunerne nemmere reelt vurdere, om et område skal frikendes for at være af arkæologisk interesse eller ej.

Opstilling af væsentlighedskriterier for arkæologiske fund vil dermed i sidste ende lette virksomhederne for anseelige økonomiske omkostninger, som de ellers havde været pålagt på grund af uklare retningslinjer for, hvornår et fund er af arkæologisk relevans. Dette fordi virksomhederne både skal finansiere de arkæologiske undersøgelser, men samtidig også betale omkostningerne ved forsinkede råstofindvinding eller byggeprocesser grundet den ekstra ventetid, mens undersøgelserne står på.

Berørte virksomheder	Alle virksomheder, der graver i jorden.
Forslag	Virksomhedsforum foreslår, at der opstilles væsentlighedskriterier for arkæologiske fund, så kommuner har nogle retningslinjer, de kan forholde sig til, når de skal afgøre, hvorvidt et område er af arkæologisk interesse eller kan fritstilles.
Yderligere oplysninger	Regelgrundlag er Museumsloven.

Administration

16. Ændring af arbejdstilsynets støtte til APV (DB)

Problem	Arbejdstilsynet (AT) har udarbejdet tjeklister, som er branchespecifikke. Disse tjeklister er tilgængelige på AT's hjemmeside http://arbejdstilsynet.dk/da/arbejdspladsvurdering/apv-tjeklister/industri. Tjeklisterne bliver i branchen brugt som spørgeskemaer, som kan ligge til grund for en samtale om arbejdsmiljøet. I vejledningen til de eksisterende tjeklister står der 1. Svar på alle spørgsmålne i tjeklisten, 2. Tag stilling til de spørgsmål, som virksomheden har svaret "ja" til, og skriv resultaterne ned i en handlingsplan. De nuværende tjeklister er udarbejdet, så det er svært entydigt at svare enten ja eller nej. Som det kan ses i nedenstående indeholder spørgsmålene ofte flere forskellige elementer, hvor man kunne svare ja til en del og nej til en anden. Eksempler fra tjeklisten for "træ- og møbler": • "Arbejder medarbejderen med håndledet bøjet, eller drejet eller med fingerspidsgreb?" • "Får medarbejderne vejledning og instruktion i, hvordan de kan udføre arbejdet forsvarligt, hvis der sker ændringer i arbejdsopgaver, udstyr, teknologi eller stoffer og materialer?" • "Er det klart for medarbejderne, hvordan sikkerhed prioriteres i forhold til fx hensyn til leveringstid, effektivitet, service og kvalitet?" • "Er der arbejdsopgaver, hvor der er særlig fare for, at medarbejderne udsættes for eller bliver vidne til alvorlige ulykker?"
----------------	---

Et "fingerspidsgreb" er et fagligt udtryk, som en ansat i fx et snedkeri ikke nødvendigvis er bekendt med. Endelig er det – måske særligt for virksomheder i byggebranchen – vanskeligt at rangere hvornår der er tale om "alvorlige ulykker". Samlet set kan spørgsmålene være komplicerede, akademiske og teknisk svære at forstå og bliver derfor svære at anvende for medarbejderen og ikke sjældent en kilde til stor frustration. Arbejdstilsynets lister er mere generelle, og sværere for virksomhederne at efterleve.

Berørte virksomheder

Alle virksomheder, der benytter tjeklisterne i deres arbejde.

Forslag

Virksomhedsforum foreslår, at Arbejdstilsynet sammenfletter sine tjeklister med Branchearbejdsmiljørådets (BAR) lister, så der kun eksisterer én liste. Listen bør dog fremadrettet placeres i BAR, som kan holde dem branchespecifikke og dermed anvendelige. Arbejdstilsynet kan i stedet via link henvise til listerne i BAR.

Det understøtter den brede politiske aftale fra 2015 om en styrket arbejdsmiljøindsats, hvor punkt 7 påpeger en indsats for, at Arbejdstilsynet og BAR skal koordinere deres indsats.

17. Kontaktoplysninger til myndigheder på digitale ansøgninger om virksomhedspraktik (DB)

Problem

Virksomheder i byggebranchen ønsker ofte at tage et socialt ansvar ved at ansætte en medarbejder i fx virksomhedspraktik.

På digitale ansøgninger om virksomhedspraktik er der imidlertid ingen form for kontaktoplysninger på den digitale blanket, hverken i form af link eller telefonnummer. I tilfælde, hvor der opstår spørgsmål af digital eller faglig karakter, er virksomheden derfor nødsaget til at ringe rundt til forskellige myndigheder for at få svar på sit spørgsmål. Det er en administrativ byrde for virksomhederne, der nemt kan løses ved at sætte kontaktoplysninger på materialet.

Denne problemstilling vil kun blive mere udtalt i forbindelse med den nyligt indgåede trepartsaftale, som vil øge antallet af praktiskpladser anseeligt, og derfor er det endnu vigtigere, at det gøres enkelt for virksomhederne at ansætte lærlinge.

Berørte virksomheder

Forslaget dækker over byggebranchen, men også virksomheder i en række andre brancher.

Forslag

Virksomhedsforum foreslår, at kontaktoplysninger på relevante myndigheder påføres ansøgninger til virksomhedspraktik.

18. Lettere adgang til at ansætte medarbejdere via offentlige puljer (HVR)

Problem

Der findes en lang række forskellige ordninger i forhold til indslusning på arbejdsmarkedet for forskellige grupper af ledige og/eller personer med fx nedsat arbejdsevne – flexjob, integrationsgrunduddannelsen (IGU), erhvervsgrunduddannelsen (egu), voksenlærlinge, praktikker for ledige akademikere med og uden løntilskud alt efter ”ledighedsanciennitet”, innovationsansættelser (InnoBooster) m.v. Ordningerne omfatter ledige og/eller uddannede på forskellige uddannelsesniveauer (fra folkeskolen til kandidatgrad), men altså også fx flexjob og lignende for personer med nedsat arbejdsevne.

Ordningerne administreres forskellige steder og typisk med hver sin lovgivning, selv om nogle af ordningerne nærmest er parallelle (fx IGU og egu). I nogle tilfælde er et kommunalt jobcenter eller UU-center kontaktpunkt, andre køres via a-kasser/forbund og kommunen. IGU køres principielt helt uden mellemmand mellem virksomhed og flygtning/familiesammenført person. Det er en jungle for virksomheder at finde ud af, hvilken ordning der er mest relevant, når man står med en konkret person, man gerne vil ansætte.

Virksomhederne har typisk ikke selv erfaring, kapacitet og overblik over de forskellige ordninger, og en model med one-shop vil derfor være en væsentlig administrativ lettelse.

Det vil nok ikke være muligt at samle lovgivningen under ét, men det kan i hvert fald give mening at samle *viden og kompetencer* for personer med samme uddannelsesbaggrund eller ”indgangsniveau” på arbejdsmarkedet.

Uanset løsningsmodel, så er der et behov for at strømline ordningerne og samle viden og kompetencer hos faste aktører, så det er til at finde ud af, hvilken ordning den enkelte virksomhed med fordel kan benytte i konkrete tilfælde.

Forskellig administration af ledige med nedsat arbejdsevne gør det vanskeligt for smv’er at få overblik over mulighederne for, at ansætte en medarbejder via offentlige puljer.

Berørte virksomheder

Forslaget vedrører primært SMV’ere, der ønsker at bidrage til at løse de sociale udfordringer for udsatte grupper. Forslaget dækker over byggebranchen, men også virksomheder i en række andre brancher.

Forslag

Virksomhedsforum foreslår, at der udarbejdes en løsning, som giver virksomheder, der ønsker at tage et socialt ansvar, mulighed for

- 1) Nemt og hurtigt at matche en kandidat til en stilling på særlige vilkår gennem de eksisterende puljer.
- 2) Nemt og hurtigt at finde en eventuel pulje, hvis virksomheden allerede har fundet en kandidat til en given stilling.

Yderligere oplysninger

Relevante interessenter er fagforeninger, Uddannelses- og Forskningsministeriet, Undervisningsministeriet og Beskæftigelsesministeriet samt KL og kommunerne.

19. Arbejdspladsbrugsanvisninger (HVR)

Problem

At udarbejde Arbejdspladsbrugsanvisninger (APB) for hvert enkelt kemisk middel, der anvendes i fx anlægsgartnervirksomheder og håndværksvirksomheder er en unødvendig administrativ byrde.

En APB består af et sikkerhedsdatablad samt supplerende oplysninger om virksomhedens lokale forhold.

Medarbejdere læser typisk i brugsanvisningerne for at få oplysninger om brug af kemiske stoffer og materialer, deres sikkerhedsinstruktioner og forholdsregler i forbindelse med uheld og ulykker.

I tilfælde af tvivl eller ulykker er det selvfølgelig vigtigt, at kunne slå op i et sikkerhedsdatablad. Derfor er et krav om, at APB'er skal være tilgængelige for alle medarbejdere også forståeligt. For mange virksomheder indenfor byggebranchen betyder det, at de kører rundt med flere tykke mapper med APB'er, da et enkelt sikkerhedsdatablad for et enkelt produkt kan fylde op til 14 sider.

Som reglerne er i dag, er det muligt for arbejdspladser, hvor computere betragtes som en integreret del af arbejdet, at have deres arbejdspladsbrugsanvisninger tilgængelige for medarbejderne digitalt.

På arbejdstilsynets hjemmeside står bl.a.:

”Brugsanvisningerne skal opbevares tilgængeligt for de ansatte. Når de ansatte er blevet sat grundigt ind i brugsanvisningerne, kan disse fx slås op i nærheden af arbejdspladsen eller samles på et sted, som de ansatte har let adgang til. En brugsanvisning i elektronisk form er kun anvendelig på arbejdspladser, hvor computere er en integreret del af arbejdet. I dette tilfælde er det nødvendigt med en sikkerhedskopi på papir, da elektroniske systemer kan gå ned, så der ikke er adgang til brugsanvisningerne.”

<http://arbejdstilsynet.dk/da/regler/at-vejledninger/a/c-0-11-arbpladsbrugsanv-for-stof-og-mat>

Det er et problem, at det ikke er klart defineret, hvad der udgør en arbejdsplads, hvor computere er en integreret del af arbejdet.

En stor andel af virksomheder i byggebranchen stiller i dag smartphones og tablets til rådighed for deres medarbejdere og på disse it-pladser stiller de også det nødvendige og relevante brugsanvisningsmateriale til rådighed. Men desværre er det ikke alle AT-tilsynsførende, der godkender en sådan adgang via eksempelvis en mobiltelefon. Virksomhederne i byggebranchen er derfor usikre på om de hører under kategorien ”arbejdspladser hvor computere er en integreret del af arbejdet”.

Berørte virksomheder	Forslaget dækker over byggebranchen, men også virksomheder i en række andre brancher.
Forslag	Virksomhedsforum foreslår, at Arbejdstilsynet sørger for, at virksomhederne i byggebranchen kan være sikre på, at deres arbejdsplads kan betragtes som en arbejdsplads, hvor IT er en integreret del af arbejdet, hvis de stiller relevante it-muligheder til rådighed for deres medarbejdere og at disse derigennem har adgang til elektroniske brugsanvisninger. Det burde også fremadrettet være tilstrækkeligt med adgang til brugsanvisningerne digitalt.
Yderligere oplysninger	Forslaget følger op på et lignende forslag, der tidligere er stillet i Virksomhedsforum og er gennemført delvist. Virksomhedsforum er bevidst om, at der pågår diskussioner på området i Arbejdsmiljørådet.

20. Betonbiler skal undtages køre-hviletidsreglerne (DB)

Problem	Lastbiler, der kører med færdigblandet beton er omfattet af køre-hviletidsbestemmelserne. Det er uhensigtsmæssigt for netop betonbiler kører udelukkende korte afstande (ca. 50 km) mellem pålæsning og aflæsning, da færdigblandet fabriksbeton kun har en "levetid" på ca. 90 minutter fra det er påfyldt bilen på fabrikken, til det skal være udstøbt på byggepladsen. Chaufførren holder pauser når betonbilen af- og pålæsses. Men ifølge køre- hviletidsbestemmelserne pålægges chaufførerne at holde hvil på hhv. 15 og 30 minutter med specifikke intervaller. Afholdelse af pauser på specifikke tidspunkter, er både nødvendige, da chaufførren holder mange kortere pauser i løbet af en arbejdsdag, og kun anvender ca. 30 pct. af arbejdsdagen til kørsel. Men det er ikke mindst uhensigtsmæssigt, fordi kørsel med færdigblandet beton gerne skal foregå uden stop. Beregninger fra branchen viser, at det vil spare virksomheder 12,5 mio. kr. årligt, da det vil give 30 minutters ekstra effektiv arbejdstid dagligt til branchens 500 chauffører, hvis de ikke skal holde ekstra pauser på tidspunkter fastlagt af køre-hviletidsreglerne.
Berørte virksomheder	Virksomheder inden for fabriksbeton, som skal transportere beton fra fabrik til byggeplads.
Forslag	Virksomhedsforum foreslår, at bekendtgørelsens stk. 2, § 2 også omfatter en undtagelse fra kravet om overholdelse af køre/hviletidsreglerne for betonbiler med færdigblandet fabriksbeton. Der er allerede en undtagelse for mælkebiler

og transport af asfalt ud fra det argument, at de kører med en fordærlig vare, hvilket også er tilfældet med fabriksbeton, som kun har en levetid på ca. 90 minutter fra det forlader fabrikken.

Yderligere oplysninger

Det foreslås, at regeringen sender forslaget til REFIT-plattformen med henblik på videre behandling.

Regelgrundlag er Bekendtgørelse om køre- hviletidsbestemmelserne i vejtransport.

21. Forenkling af kravene til syn af entreprenørmaskiner, der er registreret i køretøjsregisteret (DB)

Problem

Entreprenørmaskiner, som skal køre på offentlig vej, bliver registreret i køretøjsregistret.

Ejere af indregistrerede entreprenørmaskiner har, jf. bekendtgørelsen om godkendelse og syn af køretøjer, pligt til at få dem synet i en synshal. Syn af entreprenørmaskiner kræver ofte særlig teknisk indsigt og værkstedsfaciliteter, som ikke besiddes i synshallerne, hvorfor synet ofte ender med i praksis at bestå af en simpel test af bremses og lys.

Ejerne af maskinerne har i forvejen pligt til at få udført et årligt hovedeftersyn af samme maskiner, jf. bilag 1 i bekendtgørelsen om anvendelse af tekniske hjælpemidler. Ved dette årlige hovedeftersyn gennemgår entreprenørmaskinerne en omfattende kontrol, som er mere omfattende end synet i synshallen.

Kravene om dobbelt syn er en unødigt økonomisk omkostning. Prisen for syn af motorredskab ligger på mellem 700 – 800 kr., men prisen kan variere, da der er fri prissætning på området. Dertil kommer en række afledte effekter, som både er administrativt bøvlede, men i sidste ende også er den største økonomiske omkostning ved det dobbelte syn. Det drejer sig blandt andet om:

- Maskinen skal tages ud af produktion, hvilket koster omsætning.
- En medarbejder skal tages ud af produktion for at køre maskinen til og fra synshallen, samt vente mens den er til syn. Alternativt skal maskinen afhentes af en vognmand, køres til syn og køres tilbage til byggepladsen efter syn.
- For udlejere af maskiner skal de, udover at hente maskinen hos kunden og transportere den til syn, også levere en anden maskine til kunden i stedet.

Samlet løber omkostningerne ved det dobbelte syn dermed op i flere tusind kr. pr. maskine, som skal tælles i tusinder i Danmark.

Berørte virksomheder	Ejere af entreprenørmaskiner, der er registreret i køretøjsregistret, typisk entreprenører og udlejningsvirksomheder.
Forslag	Virksomhedsforum foreslår, at kravet om syn af motoriserede arbejdsredskaber i Bekendtgørelse om godkendelse og syn af køretøjer fjernes, mens kravet om syn jf. Bekendtgørelsen om anvendelse af tekniske hjælpemidler fastholdes.
Yderligere oplysninger	Regelgrundlaget er Bekendtgørelse om godkendelse og syn af køretøjer og Bekendtgørelse om anvendelse af tekniske hjælpemidler.